

El nom d'un carrer per a Roc Boronat

Roc Boronat

L'Arxiu Històric del Poblenou, en col·laboració amb el Centre Moral i Cultural, va presentar el dia 10 de febrer d'enguany, en el local d'aquesta última entitat, una petició al regidor del Districte, Francesc Narváez, perquè s'honorés la memòria de Roc Boronat posant el seu nom a un carrer del barri. En el mateix acte, es va organitzar un homenatge a la figura d'en Boronat, amb una lectura dramatitzada d'una obra seva.

Roc Boronat va ser el creador del Cupó dels Cecs el 1935 a favor dels invidents, precedent de l'actual Organització Nacional de Cecs Espanyols. A la carta de petició tramesa a partits, sindicats i entitats dèiem que "per tots aquests motius volíem que us afegíssiu per demanar que l'Ajuntament honorés el seu record. I pensant en una cosa concreta, hem cregut que, igual que es va fer amb els carrers de Wad-ras i Enna, que no tenien cap significat ni per al Poblenou ni per a Sant Martí de Provençals, i que es van dedicar al Doctor Trueta i a Ramon Turró, respectivament, es podria donar el nom de Roc Boronat al carrer de Lutxana, nominació d'una batalla carlina, que tampoc no té res a veure amb el barri".

La proposta va ser molt ben acollida. D'entre totes les adhesions rebudes n'hi ha una, però, que volem destacar pel seu alt significat: la del Centre Bibliogràfic de l'ONCE, que té la seu al barri, ja que significa un alt valor moral, pel fet que representa que la mateixa ONCE reconeix el que deu a Roc Boronat.

L'acte d'homenatge va consistir en la lectura dramatitzada d'una obra teatral de Boronat. Nosaltres en voldríem destacar dues coses: la presència de repre-

sentants de les entitats del barri que s'havien sumat a la nostra petició i, molt especialment, l'assistència a l'acte de Francesc Narváez, el nostre regidor, que va cloure l'acte amb la promesa, per part seva, de donar suport a la nostra petició davant la Ponència del Nomenclàtor, responsables de donar llum verd a qualsevol canvi de nom de places o carrers de Barcelona.

Segons que ens han comunicat posteriorment, la nostra demanda va ser recusada, al·legant el destorb que representa per als veïns d'un carrer gran el canvi de nom. Nosaltres, tanmateix, volem exposar el següent:

1 El nom de Lutxana no té cap significació ni per al barri ni per a Barcelona.

2 El nombre d'habitatges d'aquest vial és escàs. Recordem que el carrer té illes senceres ocupades per indústries.

3 Tenim dos precedents que avalen la nostra petició: els antics carrers de Wad-ras i Enna (ara Doctor Trueta i Ramon Turró, respectivament), tots dos més llargs i poblats que el de Lutxana.

4 Tot el carrer de Lutxana està afectat pel nou pla 22@, cosa que vol dir que molts magatzems i tallers ja caducs donaran pas a noves indústries, tallers i habitatges. És més, algun tram encara està per obrir. Ara és, doncs, el moment idoni per canviar el nom del carrer sense provocar cap trasbals.

5 Els poblenovins volem el nom proposat en un carrer del barri.

Relació d'entitats i partits polítics que s'han sumat a la nostra petició

SOCIETATS

- Agrupació Excursionista Icària
- Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou
- Ateneu Colón
- Ateneu la Flor de Maig
- Aula Endavant Sant Martí
- Casino L'Aliança
- Centre de Producció Bibliogràfica de l'ONCE
- Comunitat Parroquial de Santa Maria del Taulat i Sant Bernat Calbó
- Comunitat Parroquial de Sant Francesc d'Assís
- Coordinadora d'Entitats del Poblenou
- Foment Independentista de Sant Martí

PARTITS POLÍTICS AMB REPRESENTACIÓ AL BARRI

- Convergència Democràtica de Catalunya
- Esquerra Republicana de Catalunya
- Iniciativa per Catalunya
- Partit del Socialistes de Catalunya-PSOE

Qui era Roc Boronat i Font

Roc Boronat i Font va néixer al Poblenou el 1897, el mateix any que el poble de Sant Martí de Provençals, al qual pertanyia el nostre barri, perdia la seva independència per entrar a formar part de la gran Barcelona, igual que altres poblacions del Barcelonès. Tenim poques referències de la seva infantesa i joventut. Sabem, això sí, que la seva família estava molt arrelada al barri, i que el seu pare era soci

Roc Boronat, parlant en l'inauguració d'un casal d'Esquerra Republicana anys 1933-1934

de l'Aliança –la Vella, naturalment. En les actes de l'Ajuntament de Sant Martí corresponents a les dècades del 1870 i 1880, hem trobat algunes referències a un empresari carnisser amb el mateix nom de Roc Boronat, sense fer esment del segon cognom. Podria molt ben ser el seu avi, ja que tant el nom com el cognom no són massa corrents. Del seu pare tenim referències que era forner.

Des de ben jove, Roc Boronat sentí inclinació pel fet cultural i per allò que representés un avenç i una millora de la societat. Aquest tret estigué present al llarg de la seva vida i va tenir ocasió de demostrar-lo en el seu pas per la política. Era company del novel·lista Xavier Benguerel, del pintor Ramon Calsina, del periodista Salvador Roca i de l'escultor Enric Casanova, tots ells fills del Poblenou.

Fervent catalanista, durant la dictadura de Primo de Rivera fugí a França. Des d'allí va dirigir l'oficina de Francesc Macià a Tolosa de Llenguadoc. Estigué al costat del mateix Macià en el fallit complot de Prats de Molló, l'any 1924. Per aquest fet s'hagué d'exiliar i va passar un cert temps a Bèlgica. Al final de la dècada va tornar al barri, i al bar Catalunya es reunia amb companys d'Estat Català, el seu partit d'aleshores, pensant a crear un partit més gran, el que fou pocs mesos després Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). Quan ERC va guanyar les eleccions municipals del 12 d'abril de 1931 i es va proclamar la Segona República, va entrar a formar part del primer consistori barceloní com a regidor d'Assistència Social, càrrec en el qual va portar a terme una gran feina.

Una de les tasques més importants va ser, sense cap mena de dubte, la creació del Cupó del Cec a favor dels invídents. Fins aquell moment, els cecs sense recursos econòmics no tenien cap altra alternativa que pidolar caritat. Roc Boronat va saber entendre el problema i els va aconseguir una feina digna amb la qual es podien guanyar el pa. Per poc que hi pensem, podem adonar-nos com una cosa aparentment tan senzilla tingués la gran transcendència social i humana que va tenir. Queda en segon terme el Roc Boronat autor dramàtic. L'afecció d'escriure li venia de ben petit. Segons va confessar ell mateix, ja el 1915, amb només 18 anys, va escriure l'obra *Retorn i*, el 1937,

una companyia de teatre amateur del Poblenou li'n va estrenar una altra, *Vida nova*, un drama en tres actes. Però ni de l'una ni de l'altra no en tenim cap més referència, ni sabem on es va estrenar.

En acabar la guerra, el 1939, es va tornar a exiliar. El seu destí va ser Mèxic. Va escriure més obres en català i va guanyar el premi Àngel Guimerà el 1956 i l'Ignasi Iglesias el 1958. El 1961 va escriure *La vera llum*, que es va llegir en l'acte d'homenatge. Roc Boronat no va tornar mai a Catalunya. Va morir a Ciutat de Mèxic el 1965, i el seu taüt fou embolcallat amb la senyera que una noia del Poblenou havia brodat per a les Joventuts de l'Esquerra Republicana.

N.C.P.

Estrena de *La vera llum* al Centre Moral i Cultural (IGNASI R. RENOM)

“La vera llum” al Centre Moral

El tema de *La vera llum* és els cecs. Ideal, doncs, per subratllar la petició d'un carrer per a l'home que havia impulsat el cupó, juntament amb el Sindicat dels Cecs que existia als anys trenta. L'acte d'homenatge va ser el 10 de febrer de 2000 i va tenir la col·laboració de l'ONCE. Abans de la lectura escenificada, Francesc Vila, membre d'aquesta ins-

titució, va llegir, en sistema Braille, una semblança de Boronat.

Després va seguir la lectura de *La vera llum*, en la qual l'autor, per mitjà del seu personatge principal, en Francesc, ens transmet un cop més els seus sentiments cap al món dels cecs. Però no des de cap punt de vista de llàstima o de compassió. En Francesc està privat de la visió de les coses, però no està amargat, és alegre, fa la seva vida sense massa entrebancs. És una visió molt humana del món dels cecs.

Tot i que no era una gran obra, va satisfer els assistents, cosa a la qual va contribuir la interpretació del grup teatral del Centre, començant per David Segú, que va donar emotiva vida al principal protagonista, i continuant per M. Eulàlia Arqué, Elisenda Borrul, Josep Casanova, Sergi Conejero, Tomàs Giol, Maleni Leria, Teresa Navarro, Noèlia Ortega, Antoni Roig i Ascensió Vallespin. La direcció va anar a càrrec de Nicasi Camps, amb la col·laboració en la part tècnica d'Andreu Aldea, Toni Olivé i de qui signa aquest treball.

ESTER RODRÍGUEZ PARLEN